

Dr. Fazekas Tamás ügyvéd
lajstromszám: 1

ÉRTESÍTÉSI CÍM A TÁRGYI ÜGYBEN: MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG
1242 BUDAPEST, PF. 317.
1074 BUDAPEST, DOHÁNY U. 20.
telefon, fax: +36 (1) 321 41 41, r

BRFK I. Kerületi Rendőrkapitányság, mint Szabálysértési Hatóság

ügyszám: C
előadó: Králik Tibor r.hdgy

Tisztelt Szabálysértési Hatóság!

Alulírott Dr. Fazekas Tamás ügyvéd, mint (magyar állampolgár, született

) eljárás alá vont személy már csatolt meghatalmazás útján igazolt jogi képviselője a szabálysértésekről, szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) 52. § (3) bekezdése, az 53.§ (4) bekezdése és a 83.§ (1) bekezdés a) pontja alapján indítványozom az eljárás megszüntetését, mert ügyfelem magatartása nem szabálysértés.

A veszélyhelyzet során alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról szóló 85/2020. (IV.5.) Kormányrendelet 12.§ (1) bekezdésére tekintettel mellékelem ügyfelem írásbeli nyilatkozatát, figyelemmel a 2020. május 29-én kézbesített meghallgatási kérelemre válaszul adott felhívásra.

Kérjük továbbá a tisztelt Szabálysértési Hatóságot, hogy a Szabs. tv. 52. § (2) bekezdése alapján tegye megismerhetővé a szabálysértési eljárások valamennyi iratát. Kérjük, hogy az iratokat 85/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet 13.§-a alapján a fejlécben feltüntetett e-mail vagy cégkapu elérhetőségeken juttassák el számunkra.

I. Tényállás

1. Történeti tényállás

Ügyfelem 2020. május 4. napján részt vett a „Nem hallgatunk el!” című eseményen a meghallgatás nélkül hozott határozatban leírt tényállás szerint. Ezen eseményen való részvételre a felhívás a facebook-on jelent meg, eszerint a résztvevők a miniszterelnök és a nyilvánosság számára akarták közölni, hogy nem értenek egyet a kórházi ágyak koronavírus miatti nagymértékű kiürítésével, a vírussal kapcsolatos alacsony számú teszteléssel, a vírusról szóló adatokról közölt információk átláthatatlanságával, az érettségi megtartásával, és a vírus miatt elbocsátott munkavállalók nem kielégítő szintű kormányzati támogatásával.

Az eseményt egy országgyűlési képviselő szervezte, és további két ismert politikus támogatóként csatlakozott. Az esemény szervezőjének és támogatójának közéleti szerepe, valamint a tüntetéssel érintett témák, és azok aktualitása egyértelművé teszik, hogy a gyűlés célja közéleti kérdésben a véleménynyilvánítás volt, méghozzá nyilvános, közterületen tartott gyűlésen.

Az esemény napján a munkájából tartott hazafelé motorkerékpárjával, noha nem vitásan kifejezetten azért kanyarodott a Budapest I. kerület Clark Ádám térre, hogy a gyűlésen megjelenített állásponttal egyező véleményét kinyilvánítsa. Tehát **célja a véleménynyilvánítás volt**, s véleménye kifejezésre juttatása érdekében gépjárműve kürtjével hangjelzést adott le, egyébként még az Alagútban. A hangjelzést akként adta le, hogy ezzel balesetveszélyt nem idézett elő, erről maga is meggyőződött.

E két kiegészítéssel (vagyis: aznapi munkavégzés és a hangjelzés leadásának helye és módja) a történeti tényállást elfogadjuk.

2. Jogi tényállás

A Szabálysértési Hatóság ügyfelemmel szemben **közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése** (Szabs. tv. 224. § (1) bekezdés), a **kijárási korlátozással kapcsolatos szabálysértés** (71/2020 (III.27) Kormányrendelet, továbbiakban 71/2020. Kr., 9.§) és a **veszélyhelyzetre meghatározott magatartási szabályok megszegése** (46/2020. (III.16.) Kormányrendelet, továbbiakban 46/2020 Kr., 4. § (1) bekezdés) szabálysértések miatt indított szabálysértési eljárást. A hatóság a szabálysértések miatt ügyfelemet halmazatban 200.000 ezer forint pénzbírsággal sújtotta a 01801/458-1/2020. szabs. számú, 2020. május 11. napján kelt határozatával. A határozat miatt a törvényes határidőn belül **meghallgatást** kért, ezt követően csatoltam ügyvédi meghatalmazásomat és ügyfelem munkáltatói igazolását.

A 46/2020 Kr. 4. § (1) szerint **Rendezvény helyszínén a résztvevők számától és a rendezvény helyszínétől függetlenül tilos tartózkodni. Gyűlés helyszínén tartózkodás tilos.** A 7.§ szerint aki vendéglátó üzletben, üzletben, rendszeres zenés, táncos rendezvényen, a **rendezvény helyszínén**, valamint az előadó-művészet valamennyi ágának fellépése céljából megtartott eseményen, függetlenül annak nyilvánosságától (színház, tánc-, zeneművészet), a moziban, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvényben meghatározott közgyűjteményben, közművelődési intézményben és közösségi színtérben meg nem engedett időpontban, vagy meg nem engedett módon **tartózkodik, szabálysértést követ el.**

A 71/2020. Kr. 3. §-a szerint a **lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására az e rendeletben meghatározott alapos indokkal kerülhet sor.** A 4. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a 3. § szerinti **alapos indok:** a **munkavégzés**, a hivatásbeli kötelezettség, a gazdasági, mezőgazdasági és erdészeti tevékenység, valamint az ezek elvégzéséhez nélkülözhetetlen anyagokat, valamint eszközöket árusító üzletben (különösen a műszaki cikket, az építőanyagot és eszközöket árusító üzletben) történő vásárlás.

A közúti közlekedés szabályairól 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 30. §-a szerint hangjelzést adni lakott területen belül csak balesetveszély esetében, a baleset megelőzése érdekében szabad.

II. Indokolás

A) alapjogi indokolás

1. A véleménynyilvánításhoz való alapjogba történő beavatkozás korlátozottsága

Az Alaptörvény I. cikke értelmében alapvető jog – így az Alaptörvény IX. cikkében garantált véleménynyilvánítási szabadság is – más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül **szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.** Noha az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése értelmében különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható, ez a szabály nem érinti az Alaptörvénynek a jogállamiságra vonatkozó követelményét [Alaptörvény B cikk (1) bekezdés], a jogállamiság pedig kizárja az önkényes hatalomgyakorlást. Ezért még a járvány okozta veszélyhelyzetben sem lehet olyan önkényes jogkorlátozásokat előírni, amelyek nem alkalmasak a járványveszély csökkentésére vagy következményeinek elhárítására. A korlátozások a veszély elhárításához képest nem lehetnek szélsőségesen aránytalanok. Amennyiben ezeknek a feltételeknek a különleges jogrendi intézkedések nem felelnek meg, úgy nem alkotmányosak. Ezt ismeri el a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény is, amelynek 2. § (2) bekezdése értelmében a kormány különleges rendeletalkotási jogkörét a humánjárvány megelőzése, kezelése, felszámolása, továbbá káros hatásainak megelőzése, illetve elhárítása céljából gyakorolhatja, de kizárólag ehhez az elérni kívánt célhoz szükséges mértékben és azzal arányosan.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) – amelyet a magyar jogrendszerbe az 1993. évi XXXI. törvény ültetett át – szintén úgy rendelkezik, hogy a 10. cikkben rögzített véleménynyilvánítási szabadság és a 11. cikkben foglalt gyülekezési jog korlátozható bizonyos legitim célok érdekében, azonban a korlátozásoknak „egy demokratikus társadalomban szükségesnek” kell lenniük. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) – a magyar alkotmányos mércével egybecsengő – értelmezése szerint ez a követelmény akkor érvényesül, ha a nemzeti hatóságok által a beavatkozás igazolására felhozott indokok „relevánsak és elégségesek” és a megtett **intézkedés „arányos az elérni kívánt törvényes célokkal”** (lásd pl. Karsai kontra Magyarország, 5380/07. sz. kérelem, 25-27. §§). Fontos rögzíteni, hogy mivel Magyarország nem élt az Egyezmény 15. Cikkében foglalt lehetőséggel, és nem függesztette fel az Egyezmény hatályát a „szükséghelyzetre” tekintettel, ezért az Egyezmény alapján akkor is a szükségesség és arányosság mércéje alapján kellene megítélni a véleménynyilvánítási, illetve gyülekezési jogba való beavatkozás jogszerűségét, ha a magyar szabályozásból más következne (azonban a fentiek szerint nem következik más).

Az alapjogi és az EJEB által lefektetett tesztet nem csak a jogalkotónak kell alkalmaznia a jogkorlátozást szabályozó normák megalkotása során, hanem a jogalkalmazónak is, amikor tevékenysége alapvető jogok korlátozásának lehetőségét veti fel. Amint azt az Alkotmánybíróság a 14/2016. (VII. 18.) AB határozat 32. pontjában rögzítette: „az alapjog-

korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből [... a jogalkalmazóknak] az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.” Így kell eljárnia a rendőrségnek is, amikor észleli, hogy valamely jogszabály (jelen esetben a Szabs.tv. és a KRESZ, illetve az alkalmazott veszélyhelyzeti kormányrendeletek) alkalmazása más – azonos, vagy éppen magasabb szintű – normában (az 1993. évi XXXI. törvényben és az Alaptörvényben) biztosított alapvető jog korlátozását eredményezi. E korlátozás ugyanis csak akkor lesz jogszerű, és akkor nem fordul át jogsértésbe, ha a fenti tesztnek megfelel.

Amint arra az Alkotmánybíróság számos döntésében – így pl. a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban – rámutatott, „a demokratikus jogállamokban a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van”, mivel az „a demokratikus közvélemény és akaratképzés nélkülözhetetlen forrása”. „A szólás-, és sajtószabadság [...] a polgárok önkormányzását és a demokratikus párbeszédben való részvételét elősegítve garantálja a demokratikus közélet fejlődését”, így erre is tekintettel „az alkotmányos demokráciák a közügyekben való megszólalást fokozott védelemben részesítik”.

„A demokratikus társadalmakban a közhatalom és a köztisztviséget gyakorlók ellenőrzésének és ellenőrizhetőségének garanciája felöleli a közszereplők bírálatának szabadságát is. Ennek érvényesüléséhez pedig nélkülözhetetlen követelmény, hogy a polgárok különféle retorziók és hátrányos következményektől való félelem nélkül vehessenek részt a közéleti vitákban.” Ezért az Alkotmánybíróság következetes felfogása szerint a közügyekre vonatkozó és a közéletben szerepet vállaló személyek és szervezetek tevékenységét érintő véleménynyilvánítás kiemelt alkotmányos védelmet élvez, a közügyek vitatását érintő véleményszabadságot korlátozó jogszabályokat „megszorítóan szükséges értelmezni”, és – a 30/1992. (V. 26.) AB határozat megfogalmazása szerint – „a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak [...] igen kevés joggal szemben kell csak engednie”.

Az EJEB esetjoga ugyanezekben az elveken nyugszik. A *Handyside kontra Egyesült Királyság ügyben* (5493/72 sz. kérelem, 49. §) az EJEB rögzítette, hogy a véleménynyilvánítási szabadság a demokratikus társadalom alapköve, a haladás és fejlődés egyik legalapvetőbb feltétele. Ezért minden „adminisztratív követelménnyel”, „feltétellel”, „korlátozással” és „szankcióval” szemben, amely e jogot érinti, követelmény, hogy az elérni kívánt legitim céllal arányos legyen.

A *Scharsach és News Verlagsgesellschaft kontra Ausztria ügyben* (39394/98 sz. kérelem, 30. §) az EJEB egyértelművé tette, hogy a politikai beszédet és a közügyek megvitatását az Egyezmény 10(2) cikkében szereplő legitim korlátozási okok alapján is csak **igen szűk körben lehet limitálni**, és hogy a politikusokkal szembeni kritikának még ezen belül is tágabb teret kell engedni. Végül pedig a *Vereinigung Demokratischer Soldaten Österreichs és Gubi Kontra Ausztria ítéletben* (15153/89. sz. kérelem, 37. §) az EJEB kimondta: „a véleménynyilvánítási szabadság korlátozása csak kényszerítő szükség esetén engedhető meg, az e szabadsággal szembeni kivételeket mindig megszorítóan kell értelmezni”.

Az arányosság elemzésekor tehát az elsődleges szempont, hogy jelen ügyben a **bírságot egy fokozott alkotmányos védelmet élvező alapvető szabadság gyakorlásába jelentett beavatkozást**. Ráadásul még ezen a körön belül is olyan jellegű véleménynyilvánítást szankcionált, amely egy kiemelt jelentőségű, létfontosságú közügy (a járvány kapcsán elrendelt, súlyos következményekkel járó kormányzati intézkedések) kapcsán bírálta a közhatalmat gyakorlók tevékenységét.

A történeti tényállás szerinti céllal tartott gyűlésen a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását elsősorban a KRESZ szabályok jogi tényállás szerinti alkalmazása jelenti. El kell tehát végezni annak vizsgálatát, hogy a legitim célok fényében arányosnak tekinthető-e a véleménynyilvánítás szabadságának oly módon való korlátozása, hogy a szabálysértési hatóság a véleménynyilvánítási célú hangjelzésadást szabálysértési bírsággal sújtja. Határozott álláspontunk szerint: nem.

2. *A gyülekezési szabályok feltételezett megsértésének értékelése*

A pandemiás helyzetben a mozgásszabadság korlátozásra irányuló legitim céljával összhangban a 71/2020 Kr. a 3.§-a akként rendelkezik, hogy a lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására a rendeletben meghatározott alapos indokkal kerülhet sor. Ezen alapos indokokat a járványügyi veszélyhelyzetre tekintettel a 4.§ tartalmazza. Noha e szakasz felsorolását nem az Alaptörvényben meghatározott emberi jogok kimerítő listája alapján kodifikálták, direkt, vagy indirekt módon e jogok egy részének érintettsége mégis következtethető belőle: így például a vallás gyakorlásáé, a magán- és családi élethez való jogé, a munkához való jogé, az egészséghez való jogé és így tovább. Gyülekezési joggal összefüggésben e rendelet konkrét szabályt nem tartalmaz, ennek korlátja a tényállás szerinti gyűléskor hatályos 46/2020. Kr. 4. § (1) bekezdés második mondata, mely szerint „Gyűlés helyszínén tartózkodás tilos”.

A 46/2020. Kr. vonatkozó szabálya tehát – a gyülekezés formájától függetlenül általános jelleggel – **általános jelleggel megtiltja gyülekezés keretében a vélemény nyilvánítását** tekintettel a járványügyi helyzetre. Ez a rendelkezés *per se* sérti az Alaptörvényt, azaz **alkotmányellenes**. Természetesen ennek kimondására, vagy Alkotmánybírósághoz való fordulásra Tisztelt Szabálysértési Hatóságnak nincs hatásköre, ugyanakkor – az alább kifejtettek szerint – a társadalomra veszélyesség intézményén keresztül van lehetősége alkotmánykonform módon értelmezni és alkalmazni a normát.

Ahogy arra már a véleménynyilvánításhoz való jog kapcsán utaltunk, az alaptörvényi szabályozás szerint tehát a szükségesség és arányosság tesztjét alkalmazva a gyülekezéshez való jog korlátozható, azonban annak **lényeges tartalmát tiszteletben kell tartani**. Ugyanez igaz természetesen az Alaptörvény VIII. Cikkében és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 11. Cikkében rögzített békés gyülekezéshez való jogra is.

Világos tehát, hogy a gyülekezési jog csupán korlátozható, de **teljességgel nem vonható el**. Azaz a polgárok gyülekezési jogának szükséges és arányos mértékű korlátozása esetén is, lehetőséget kell adni arra, hogy a jogok lényeges tartalmával éljenek, azaz a gyülekezés általánosságban és minden esetre kiterjedően nem tiltható meg, és nem szankcionálható. Ennek következtében **alkotmányellenes egy olyan szabály, amely minden körülmény**

mérlegelését figyelmen kívül hagyva tiltja a gyülekezést, illetve a gyülekezési joggal való élést.

Ha figyelmen kívül is hagynánk, hogy a kormányrendeleti szabály önmagában alkotmányellenes, akkor azt kell vizsgálnunk, hogy gyakorlati alkalmazása megfelel-e az alkotmányossági követelményeknek.

A **gyülekezési jog korlátozása** az aktuális veszélyhelyzetre, konkrét járványügyi adatok alapján **elfogadhatónak** minősül, ha egy „klasszikus” **tüntetésről** van szó, ahol az emberek szorosan egymás mellett állnak, ami még az esetleges óvintézkedések betartása mellett is hozzájárulhatna a járvány terjedéséhez, ami a résztvevők és mások egészségét, életét is veszélyeztetné. A fentiekből következően ugyanakkor a gyülekezési szabadság korlátozása nem jelentheti azt az Alaptörvény értelmében, hogy a közterületen történő véleménynyilvánítás minden formája tilos lehetne.

Abban az esetben, ha el is fogadjuk, hogy a gyülekezési jog korlátozása szükséges, a korlátozás mértékének arányosnak kell lennie az elérni kívánt céllal, és a korlátozás nem lehet önkényes vagy aránytalan. Amennyiben ezeknek a feltételeknek a különleges jogrendi intézkedések nem felelnek meg, úgy nem alkotmányosak. A közterületi véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása tehát csak akkor és olyan módon korlátozható a veszélyhelyzetben is, ha az a különleges jogrend alapjául szolgáló helyzet, tehát a veszély elhárítását szolgálja, és a korlátozás észszerű kapcsolatban áll a járványveszély elhárításával. A járvánnyal szembeni védekezés hatékonysága tehát vitathatatlanul megkövetel bizonyos **korlátozásokat, de csak annyit, amennyi valóban szükséges a védekezéshez.** Mindez azt is jelenti, hogy a fertőzésveszély csökkentése bár valóban indokolhatja a személyes jelenléttel járó, hagyományos gyűlések korlátozását, a tilalom arányossága azonban még ezekben az esetekben is attól függ, hogy egy konkrét tüntetésen való részvétel növeli-e egyáltalán a fertőzésveszélyt (amit befolyásolhat többek között a jelenlévők létszáma, védőfelszerelése, illetve a megfelelő távolság tartása).

Ugyanakkor, alkotmányosan **semmiképpen sem terjedhet ki a gyakorlati tiltás sem** az olyan csoportos véleménynyilvánítási formákra, ahol a résztvevők nem kerülnek egymással fizikai kontaktusba, hiszen ebben az esetben kizárt a fertőzésveszély, a járvány terjedésének kockázata a nullával egyenlő. Egy autós tüntetésen való részvétel szabálysértéssé nyilvánítása, ahol a résztvevők gépjárművüket el nem hagyva, másoktól biztos távolságot tartva tiltakoznak, nemcsak szükségtelenül és aránytalan mértékben, de a járványveszély elhárítása szempontjából **észszerűtlenül korlátozza a résztvevők véleménynyilvánításhoz való alapvető jogát,** következésképpen ellentétes azzal az alaptörvényi és az Egyezményben szereplő előírással, hogy a gyülekezési jogot csak arányosan lehet korlátozni, és ellentétesek ennek a követelménynek a veszélyhelyzetre adaptált azon változatával is, amely szerint az alapjogok korlátozása a humánjárvány megelőzése, kezelése, felszámolása, továbbá káros hatásainak megelőzése, illetve elhárítása – mint legitim célok – érdekében, de kizárólag ehhez az elérni kívánt célhoz szükséges mértékben és azzal arányosan lehetséges.

3. A cselekmény társadalomra való veszélyességének hiánya

A Szabs.tv. 1. §-a szerint **szabálysértés** csak olyan tevékenység vagy mulasztás lehet, amely **veszélyes a társadalomra**. Az, hogy a társadalomra veszélyesség a szabálysértésnek fogalmi eleme, a szabálysértési jog kontextusában lehetővé teszi a jogalkalmazók számára, hogy valamely tényállászerű magatartás kapcsán értékelhessék azokat a körülményeket, amelyek miatt az adott magatartás formális jogellenessége ellenére annak szankcionálásától el kell tekinteni. Amint a Szabs.tv. kommentárja megfogalmazza, „a cselekmény konkrét társadalomra veszélyességét a jogalkalmazás folyamán kell és lehet megítélni. [...] Azt csak az eset összes körülményének ismeretében lehet eldönteni, hogy egy tényállászerű magatartás konkrétan és ténylegesen sérti vagy veszélyezteti-e a szabálysértés védett jogi tárgyát. A **jogalkalmazói értékelés kiterjed arra, hogy adott esetben a formális jogellenesség ellenére a társadalomra veszélyesség hiányát állapítsa meg.**”

A hangjelzésadás eseteinek KRESZ szerinti korlátozása, valamint a járványveszélyre tekintettel a mozgásszabadság és egyes magatartási formák korlátozása **legitim célok** szolgálnak, amelyek **általában jogkorlátozás alapját** jelenthetik. A KRESZ esetében például a szabály legitim célja, hogy az egyébként riadalomkeltésre alkalmas hangjelzést csak indokolt esetben adjanak a forgalomban résztvevők, és a közlekedés zajszintje a szükségesnél ne legyen magasabb, a kijárási magatartási korlátozások szintén legitim célja a járvány továbbterjedésének megakadályozása, lassítása. Ezen általános szabályozási helyzettel **eltér azonban a konkrét eset**, hiszen a körforgalomban **egy előre meghirdetett gyűlés**, politikai demonstráció zajlott, amelyen résztvevők véleményük kifejezésének eszközeként használták a hangkürtöt, s ez riadalmat nem okozott, balesetveszélyt nem idézett elő (az ugyanis további szabálysértés, vagy akár bűncselekmény lenne), a gépjárművek pedig eleve nagyon lassan haladtak.

Annak az értékelésnek a konklúzióját, miszerint a **véleménynyilvánítási célú hangjelzésadás szankcionálása illetve a járványügyi szempontból veszélyt nem hordozó formában megtartott gyűlésen való részvétel a szólásszabadság és gyülekezési jog aránytalan** – és ezért az Alaptörvény és az Emberi Jogok Európai Egyezménye szerint nem megengedhető – korlátozását jelentené, a szabálysértési jogban a **társadalomra veszélyesség intézményén keresztül lehet levonni**.

A 14/2019. (IV. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kategorikusan foglalt állást a társadalomra veszélyesség hiánya mellett. Határozata szerint, „amennyiben egy cselekmény az **Alaptörvény által védett alapjog-gyakorlásnak minősül** (így pl. a véleménynyilvánítás szabadságának körébe esik), **eleve kizárt annak társadalomra veszélyessége.**” Az Alkotmánybíróság 1/2019. (II. 13.) AB határozatában kiemelte, hogy egy tett véleménynyilvánításként kezelésének szükséges, de semmiképp sem elégséges feltétele, hogy a cselekményt elkövető a véleménye kifejezésének céljából cselekedjen – annak ellenére, hogy egy tett véleményszabadság oldaláról történő megítélése szempontjából a jogalkalmazónak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a cselekvőnek mi volt a célja, illetve motívuma a cselekvése során. A véleményszabadság alkalmazásához ugyanis az is szükséges, hogy a közlés választott formája **objektív módon is alkalmasnak tekinthető eszköze, közvetítője legyen gondolatok közlésének.**” Az AB határozat értelmében vizsgálni kell, hogy a véleménynyilvánítás hatálya alá tartozó cselekményről van-e szó, és „[e] tekintetben [...]”

jelentősége van annak, hogy a konkrét cselekmény mind a „véleménynyilvánító” személy szubjektív szándéka, mind az objektív értékelés szerint – legalább hipotetikusán – a nyilvánosság előtt értelmezhető közlés-e.”

A szabálysértési hatóság tehát akkor jár el jogszerűen, ha arra a következtetésre jut, hogy az ügy valamennyi körülményét figyelembe véve az autós gyűlésen való megjelenés és ott politikai véleménynyilvánítási céllal leadott hangjelzés – formális tényállásszerűsége ellenére – **a társadalomra nem veszélyes**, így nem valósít meg szabálysértést és ezért nem sújtható bírsággal (és más szankcióval) sem.

Ennek a fajta értelmezésnek kialakult bírósági gyakorlata is van. Ügyfelem ebben a körben hivatkozik az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.114/2015/8. sz. ítéletére, amely megállapította, hogy a politikai véleménynyilvánítást tartalmazó szöveg útfelületre és a csatornafedőkre való felfújása szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozott, de mivel a „felirat és ábra felfestése **nem lépi túl a véleménynyilvánítás Alkotmánybíróság által meghatározott kereteit**, ezért **a társadalomra nem veszélyes**”, és „mivel a társadalomra veszélyesség hiányzik, a tulajdon elleni szabálysértés sem valósult meg”.

A veszélyhelyzetre meghatározott magatartási szabályok kapcsán is érvényesek a társadalomra veszélyesség tekintetében kifejtettek: az olyan magatartások, amelyek nem veszélyeztetnek a járvány terjesztésével, egyébiránt nem korlátozzák a jogszabály általános, mögöttes céljának teljesülését, **a társadalomra sem veszélyesek**, következésképpen szabálysértés elkövetésére sem alkalmasak.

B) Az egyes rendeletekre vonatkozó további indokolás

1. A közúti közlekedési szabályok kisebb fokú feltételezett megsértésének értékelése

Amint arra már utaltam, természetesen a KRESZ szabályai sem önmagukért valók, hanem a közúti közlekedés biztonságát hivatottak garantálni, így, ha ügyfelem tevékenysége nem sértette a biztonságot, annak társadalomra való veszélyessége sem áll fenn, azaz nem szankcionálható.

Álláspontom szerint a közlekedés biztonságát veszélyeztető tényező nem állt fenn a konkrét ügyben. Nem vitatott, hogy ügyfelem egy közterületen megtartott gyűlésen vett részt, amelynek résztvevői az aktuális kormányzati intézkedésekkel szemben fejezték ki a véleményüket, tehát **politikai véleménynyilvánításra** került sor.

Rendkívül fontos, hogy a **gépjárművek hangjelzésének használata** az aktuális pandémiás veszélyhelyzetben egyike azon kevés véleménynyilvánítási formának, amely olyan módon alkalmas a kritikus vélemény közterületen való, mások – és a dudálás helyszínénél fogva a kritikával érintett döntéshozók – számára is érzékelhető közlésére, amely figyelembe veszi a távolságtartás legitim járványügyi követelményét, mivel **nem veszélyezteti mások testi egészséghez való alapvető jogát**. Amennyiben a hangjelzés adását a rendőrség ennek ellenére szankcionálja, elzárja a polgárokat a tulajdonképpen egyetlen olyan tiltakozási lehetőségüktől, amely ezeknek a követelményeknek egyidejűleg megfelel.

A szankcionálás, mint a véleménynyilvánítási szabadságba való beavatkozás arányosságának vizsgálata során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a rendőrség a hangjelzéssel kapcsolatos szabályok szigorú alkalmazásától számos más, a demokratikus állami működés szempontjából kevésbé fontos helyzetben **rendszeresen eltekint**. Ilyen helyzetet jelentenek a dudáló esküvői autósmenetek, de ilyen volt 2016 júniusában a magyar labdarúgó válogatottnak az Európa Bajnokságra való kijutása is, amelyet a tömeg több főútvonal – szintén nem KRESZ-szerű – elfoglalásával ünnepelt, mely ünnepeléshez az MTI szerint „az autósok és a buszok is dudálással csatlakoztak” (<https://focieb2016.com/ezrek-unnepelnek-budapest-belvarosaban-magyar-portugal-utan/>) ám a dudálókkal szembeni rendőri intézkedésekről nem szóltak a híradások. Amennyiben ezekben a helyzetekben a rendőrség el tud tekinteni a Szabs.tv. és a KRESZ szigorú, formalisztikus alkalmazásától, úgy erre nyilvánvalóan egy kiemelt alapjog gyakorlásával összefüggésben is képesnek kell lennie.

2. Szabálysértési szankció részbeni hiánya

Mivel ügyfelem gyűlésen vett részt, ezért szankció alkalmazására ugyanakkor a 46/2020. Kr. 7.§-a alapján jelen tényállás mellett nem kerülhet sor ügyfelemmel szemben. Ennek nagyon egyszerű indoka az, hogy amíg ezen rendelet 4.§-a nyilvánvalóan különbséget tesz a rendezvény és a gyűlés fogalmai között, jogkövetkezmenyt a 7.§ kimerítő felsorolása nem fűz a gyűlésen való részvételhez – szemben a rendezvénnyel, ám zene és tánc ügyfelem számára nem volt érzékelhető a történeti tényállás szerinti helyen és időben.

Megjegyezni kívánom, hogy jelenleg hatályos jogszabályok közül a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény 2.§ (1) bekezdése határozza meg a gyűlés fogalmát (legalább két személy részvételével közügyben való véleménynyilvánítás céljából tartott nyilvános összejövetel), s ez nem azonos a korábbi gyülekezési törvény, az 1989. évi III. törvény 2.§ (1) bekezdése szerinti „rendezvény” fogalmával.

Az is megállapítható, hogy az az esemény, a melyen ügyfelem megjelent megfeleltethető a gyülekezési törvény gyűlés fogalmának, hiszen annak valamennyi fogalmi elemét megvalósította.

Álláspontunk alátámasztásaként szolgál e beadvány és ügyfelem által elkövetni vélt szabálysértés közti időben érvényben volt az autós könnyűzenei koncertek megtartásáról szóló 248/2020. (V. 28.) Kormányrendelet. E kormányrendelet értelmében autós **könnyűzenei koncertet** a 46/2020. Kr-től eltérően is meg lehetett tartani olyan formában, hogy a közönség tagjai a személygépjárműben tartózkodnak a rendezvény során. A jogszabály megalkotása tehát azt támasztja alá, hogy a járványügyi védekezést nem veszélyeztetni különösebb mértékben, ha egy rendezvény helyszínén tartózkodó személyek a gépjárművükből nem szállnak ki, azaz az állampolgárok testi épségének megőrzéséhez fűződő közérdek olyan formában is tiszteletben tartható, ha az állampolgárok autójukban maradnak. Jelen esetben tehát a **véleménynyilvánítás szabálysértési szankcióval történő korlátozása bizonyosan nem arányos a közérdek érvényesülésével**, hiszen utóbbi a szankció hiányában is érvényesült (volna).

3. Kijárási korlátozás megszegésével kapcsolatos további indok

Ügyfelem a már csatolt munkáltatói igazolás alapján tényleges tartózkodási helyét a 71/2020. Kr. 4.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti **alapos indokkal, munkavégzés** céljából hagyta el és leszámítva azon kitérőt, mely alatt a fentiek szerint alkotmányos jogaival kívánt élni, otthonába tért vissza.

Amennyiben a szabálysértési hatóság mindezeket nem osztja, úgy álláspontom szerint indokát kell annak adnia a fenti szükségességi és arányossági teszt segítségével, hogy a járványügyi veszélyt nem jelentő gyűlésen való szabad véleménynyilvánítást miért kell eltérően kezelni például attól, ha az állampolgár

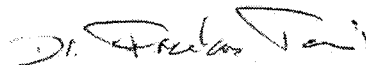
- e rendelet 4.§ (1) bekezdés u) pontja szerinti „hitéleti tevékenység” céljából hagyja el lakását, tehát egy másik alapjogát gyakorolja, vagy akár
- dohányboltba megy (4.§ (1) bekezdés m) pont), vagyis egészségre káros és jelentős társadalmi költségekkel járó függőségét elégíti ki, vagy akár
- fodrász, vagy manikűrös szolgáltatást vesz igénybe (4.§ (1) bekezdés n) pont), különösen úgy, hogy előbbi esetén a 1.§ szerinti védőtávolság nem tartható meg, utóbbi esetében alapjoggyakorlásnál fontosabb érdeknek minősül a pusztán esztétikai műkörömépítés és hajfestés.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy _____ által használt hangjelzés miatt szabálysértési felelősségének megállapítása alkotmányos jogainak gyakorlásába való aránytalan beavatkozásnak minősül.

Ügyfelem magatartása nem szabálysértés, ügyfelem a kijárási korlátozásokat és a veszélyhelyzeti magatartásokra vonatkozó alkotmányos szabályokat betartotta, a KRESZT nem szegte meg akként, hogy az veszélyes lenne a társadalomra, ezért indítványozom, hogy az ellene indult szabálysértési eljárást a helyes tényállás és megfelelő jogi értékelés követően a Szabálysértési Hatóság szüntesse meg.

Budapest, 2020. június 5.

DR. FAZEKAS TAMÁS ÜGYVÉD
1055 Budapest, Falk Miksa utca 13. B/3.
tamás.fazekas@gmail.com
+36 30 743 42 94.

Dr. Fazekas Tamás
ügyvéd